

Ympäristöministeriö

Viite Lausuntopyyntö 27.8.2020, VN/14302/2019

Asia Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

ALUEHALLINTOVIRASTOJEN YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUEIDEN LAUSUNTO ASIASSA

Hallituksen esitys ilmastolaiksi

Uuden ilmastolain tarkoitus ja tavoitteet ovat keskeisiä ilmastopolitiikan suunnittelussa ja niiden kautta tapahtuvassa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä. Lakiehdotuksen soveltamisalan mukaisesti laissa säädetään viranomaisten tehtävistä ilmastopolitiikan suunnitelmien laatimisessa sekä niiden täytäntöönpanon varmistamisessa. Päästökauppasektoriin kuuluvista kasvihuonekaasujen päästöistä ja toimista niiden vähentämiseksi säädetään erikseen päästökauppalaissa (311/2011).

Aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueiden toiminnassa sovellettavia lakeja ovat muun muassa ympäristönsuojelulaki, jätelaki ja vesilaki. Esitetyllä uudella ilmastolailla ei ole suoraa vaikutusta aluehallintovirastojen ratkaisemien ympäristö- ja vesitalouslupien sisältöön.

Ympäristönsuojelulain 1 §:n mukaisesti lain tarkoituksena on muun muassa torjua ilmastonmuutosta. Aluehallintovirastojen keskeisenä tehtävänä ympäristönsuojelulain soveltamisessa on toimiminen lain mukaisena lupaviranomaisena. Lupavelvollisuuden piiriin kuuluvat kattavasti kaikki Suomen suurimmat kasvihuonekaasuja ilmaan päästävät teolliset laitokset. Ympäristönsuojelulain 55 §:n mukaisesti ympäristöluvassa ei kuitenkaan saa antaa päästökauppalaain 2 §:ssä tarkoitetuille kasvihuonekaasupäästöille päästöraja-arvoja, elleivät ne ole tarpeen merkittävän paikallisen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kasvihuonekaasuista aiheutuvaa paikallista merkittävää ympäristön pilaantumista ei aiheudu, kun teollisten toimintojen päästöt johdetaan ilmaan asianmukaisesti mitoitettujen savupiippujen kautta. Käytännössä ympäristölupaprosessissa ei siten voida vaikuttaa tehokkaasti kasvihuonekaasupäästöihin ja sitä kautta torjua ilmastonmuutosta. Jatkossa lainsäädännön valmistelussa tulisi ottaa tutkittavaksi, onko ympäristönsuojelulakia tältä osin muutettava.

Lakiehdotuksen mukaan valtion ja kuntien viranomaisten on edistettävä mahdollisuuksiensa mukaan lain tavoitteiden toteutumista. Perustelutekstin mukaan valtion viranomaisena tässä tarkoitetaan erityisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta. Näillä tahoilla onkin mahdollisuus tuoda ympäristö- ja vesitalouslupaprosessien yhteydessä annettavissa lausunnoissa esiin toiminnanharjoittajalle ja lupaviranomaiselle myös näkemyksiä

hankkeista aiheutuvien päästöjen ilmastovaikutuksista. Esitetyn lain 4 §:n perustelutekstin mukaisesti ne eivät kuitenkaan olisi velvoittavia lupaharkinnassa, ellei tästä ympäristön-suojelulaissa erikseen säädetä.

Johtaja	Sami Koivula, PSAVI
Johtaja	Johanna Ahonen, ISAVI
Johtaja	Veli-Matti Uski, ESAVI
Johtaja	Tarja Savea, LSSAVI